

Kołodziejczyk, Leszek

Srebrny Jubileusz Estrady Kameralnej PTM (1980-2005)

Przegląd Pruszkowski nr 1, 92-106

2005

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

*Są w Pruszkowie ludzie
i organizacje społeczne,
bez których trudno sobie
wyobrazić życie miasta.
W każdym razie bez nich
byłoby ono zupełnie inne,
o wiele uboższe.*

SREBRNY JUBILEUSZ ESTRADY KAMERALNEJ PTM (1980—2005)

Mija właśnie 25 lat od chwili, gdy Pruszkowskie Towarzystwo Muzyczne im. I. J. Paderewskiego przystąpiło do tworzenia Estrady Kameralnej. Nie sposób jednak mówić o jubileuszu tej instytucji w oderwaniu od historii samego Towarzystwa, która obecnie obejmuje dwie trzecie okresu istnienia Pruszkowa jako miasta. Stowarzyszenie pod nazwą Towarzystwo Muzyczne w Pruszkowie zostało bowiem zarejestrowane w maju 1946 r. Powstało ono z inicjatywy małżeństwa Wandy i Jana Świderskich, popartej przez spore grono pruszkowian zainteresowanych popularyzowaniem wartościowej muzyki.

Obok organizowania różnego rodzaju koncertów, jednym z głównych celów statutowych Towarzystwa była od początku jego istnienia edukacja muzyczna dzieci i młodzieży. Jako realizację tego celu widziano otwarcie szkoły muzycznej w Pruszkowie. W powojennych latach nie było to jednak zadaniem łatwym. Postanowiono więc na początek zorganizować Społeczne Ognisko Muzyczne. Jego otwarcie nastąpiło 1 września 1953 r. Kilka pokoleń pruszkowian i miesz-

kańców sąsiednich miejscowości w tej, do dziś istniejącej, placówce poznało podstawy wiedzy muzycznej. Członkowie kolejnych zarządów Towarzystwa i jego szeregowi członkowie nie ustawali jednak w staraniach o osiągnięcie celu właściwego, jakim było istnienie szkoły muzycznej w Pruszkowie.

Nie sposób wymienić tu wszystkie osoby, które na przestrzeni kilkudziesięciu lat swoją społeczną pracą przyczyniały się do realizacji szczytnych celów Towarzystwa Muzycznego w Pruszkowie, a od 1978 r. Pruszkowskiego Towarzystwa Muzycznego im. Ignacego Jana Paderewskiego. Ograniczmy się może do przypomnienia nazwisk kolejnych prezesów zarządu Towarzystwa. Do roku 1948 prezesem był mec. Jan Świdorski. Po jego wyjeździe z Pruszkowa funkcję tę objął dr Ryszard Krygier. W latach 1961 – 1977 pracami zarządu Towarzystwa kierował inż. Ryszard Sterlus. Jego następcą, dr inż. arch. Andrzej Otto, piastuje funkcję prezesa do chwili obecnej. Osiągnięcia pruszkowskich społeczników w krzewieniu kultury muzycznej były wielokrotnie wyróżniane przez władze miasta, a także resorty kultury i oświaty. W 1978 r. Towarzystwu i prezesowi Andrzejowi Otto indywidualnie przyznane zostały pamiątkowe medale Komisji Edukacji Narodowej.

Upragnione istnienie szkoły muzycznej w Pruszkowie stało się faktem w 1977 r., kiedy staraniem członków Towarzystwa ustanowiona została filia Szkoły Muzycznej I stopnia Nr 5 w Warszawie. Jednak całkowite osiągnięcie celu postawionego w latach czterdziestych przez założycieli Towarzystwa Muzycznego nastąpiło dopiero w 1980 roku, kiedy została otwarta samodzielna Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia w Pruszkowie. Jej pierwszym dyrektorem została mgr Małgorzata Kulicka.

1980 – Narodziny

W drugiej połowie lat 70. Towarzystwo Muzyczne organizowało od czasu do czasu koncerty muzyki poważnej we współpracy z Estradą Kameralną Filharmonii Narodowej oraz Krajowym Biurem Koncertowym. Po otwarciu szkoły muzycznej zaczęto coraz poważniej

zastanawiać się nad bardziej skuteczną formą realizacji pozostałych zadań statutowych Towarzystwa, polegających na krzewieniu kultury muzycznej, szczególnie wśród dzieci i młodzieży. W tym celu w 1980 r. utworzono Estradę Kameralną przy Pruszkowskim Towarzystwie Muzycznym. Jest ona zatem trzecią instytucją powołaną do życia przez PTM. Z okazji jubileuszu prześledźmy pokrótce jej nietatwe koleje losu i dokonania, którymi niewątpliwie może się szczycić.

Podstawową formą działalności Estrady miało być organizowanie koncertów o charakterze edukacyjnym w szkołach i przedszkolach, na wzór audycji oferowanych przez Estradę Kameralną Filharmonii Narodowej. W planach były również koncerty publiczne, zarówno cykliczne, jak i okazjonalne. Kierownikiem Estrady Kameralnej PTM został Karol Jagiello. W koncercie inauguracyjnym wystąpiło „Warszawskie trio stroikowe”. W styczniu 1981 r. rozpoczęły się także regularne audycje w szkołach i przedszkolach Pruszkowa, Brwinowa, Grodziska Mazowieckiego, Milanówka i Michałowic. Co miesiąc organizowano od 25 do 30 audycji.

Po 13 grudnia 1981 r., tzn. po wprowadzeniu stanu wojennego, koncerty organizowane przez Estradę Kameralną PTM mogły odbywać się jedynie po uzyskaniu specjalnego zezwolenia, wydawanego przez Wydział Kultury Urzędu Miejskiego po zapoznaniu się z programem i listą wykonawców. Obowiązywał po prostu zakaz zgromadzeń. Liczba audycji szkolnych organizowanych przez Estradę spadła wówczas mniej więcej o połowę, ale utrzymano ich wysoki poziom, między innymi dzięki stałej współpracy prelegentki i akompaniarki Urszuli Nikiel.

Jesienią 1982 r. nastąpiła zmiana na stanowisku kierownika Estrady z powodu wyjazdu za granicę Karola Jagielly. Jego miejsce zajął Leszek Bujak, nauczyciel ze Szkoły Muzycznej przy ulicy Świętojerskiej w Warszawie. Liczba audycji szkolnych stopniowo wróciła do normy (około 30 miesięcznie), regularniej odbywały się też koncerty publiczne. Okazało się, że jest na nie spore zapotrzebowanie, i to nie tylko w Pruszkowie i najbliższych okolicach, ale prawie w całym kraju. Estrada Kameralna PTM z dużym powodzeniem zorganizowała koncerty w Gnieźnie, Włocławku, Lublinie, Rzeszowie, Łańcucie, Dę-

blinie i Starachowicach. Wkrótce okazało się jednak, że jest to zbyt wielki wysiłek organizacyjny. Pojawiły się także przeszkody natury formalnej. Estrada Kameralna PTM musiała ograniczyć zasięg swej działalności do województwa stołecznego.

Z końcem 1983 r. Leszek Bujak zrezygnował z funkcji kierownika. Organizację audycji w szkołach podstawowych i przedszkolach zarząd Towarzystwa powierzył wówczas Urszuli Nikiel, jako nowemu kierownikowi Estrady. Natomiast koncerty publiczne, od czasu do czasu, organizowali członkowie zarządu PTM – głównie Małgorzata Kulicka i Ryszard Sterlus – korzystając z usług Krajowego Biura Koncertowego.

1985 – Sztafeta biegnie dalej

Estrada Kameralna PTM w roku szkolnym 1985/1986 zorganizowała 238 audycji. Osiągnięcie takiego rezultatu wymagało pokonania przez zarząd PTM i kierownika Estrady szeregu trudności – od angażowania odpowiednich wykonawców przy bardzo skromnych honorariach im oferowanych (Warszawskie Towarzystwo Muzyczne stosowało znacznie wyższe stawki), po uzyskanie przydziału dodatkowych talonów na reglamentowaną wówczas benzynę, niezbędną do przewozu artystów i instrumentów.

W połowie 1987 r. nastąpiła kolejna zmiana na stanowisku kierownika Estrady. Po rezygnacji Urszuli Nikiel zaangażowano Macieja Baranowskiego. Zarząd PTM wyraził życzenie, aby Estrada oprócz audycji szkolnych i przedszkolnych organizowała także cykliczne koncerty publiczne. To ostatnie zamierzenie nie zostało w pełni zrealizowane, chociaż odbyło się wówczas w Pruszkowie kilka udanych koncertów publicznych zorganizowanych przez PTM. Między innymi, w Pałacu Ślubów wystąpił z recitalem rosyjski skrzypek Oleg Krysa, przy akompaniamencie swej żony Tatiany Czekiny, a nieco później mogliśmy słuchać zespołu Concerto Avenna.

Wiosną 1988 r. do zarządu PTM zaczęły napływać ze szkół niepokojące sygnały na temat poziomu zainteresowania dzieci audycjami organizowanymi przez Estradę Kameralną. W czerwcu Maciej Baranow-

ski złożył rezygnację ze stanowiska kierownika Estrady przyznając, że brak mu zawodowego przygotowania do tego rodzaju działalności. Negatywny wpływ na atrakcyjność audycji miały również, zdaniem Macieja Baranowskiego, stosunkowo niskie wynagrodzenia, jakie Towarzystwo mogło zaproponować wykonawcom. Przed zarządem PTM wyłonił się zatem problem znalezienia w okresie wakacyjnym nowego kierownika Estrady Kameralnej. Dotychczasowe doświadczenia zmuszały do poszukiwania osoby, która mogłaby swymi kwalifikacjami gwarantować sprawną organizację wartościowych i atrakcyjnych audycji szkolnych oraz regularnie odbywających się koncertów publicznych na odpowiednio wysokim poziomie artystycznym.

Po dłuższych pertraktacjach, prowadzonych przez prezesa zarządu PTM, dr Andrzeja Otto, stanowisko kierownika Estrady Kameralnej od 1 września 1988 r. objęła Danuta Kołodziejczyk, absolwentka Państwowej Wyższej Szkoły Muzycznej im. Fryderyka Chopina (obecnie Akademia Muzyczna) w Warszawie, w klasie skrzypiec profesora Henryka Palulisa, koncertujący muzyk z profesjonalnym przygotowaniem pedagogicznym i wieloletnim doświadczeniem w tej dziedzinie. Jej szerokie kontakty w świecie artystycznym stanowiły szansę na pozyskanie interesujących wykonawców.

Pierwszy koncert publiczny zorganizowany przez Estradę Kameralną PTM w sezonie 1988/1989 odbył się 11 września w Pałacu Ślubów. Wystąpili: czołowa solistka Teatru Wielkiego w Warszawie Izabela Kłosińska – sopran, utalentowana pianistka – Bożena Surowiak, Krzysztof Herder – jeden z najznakomitszych polskich saksofonistów grających muzykę poważną oraz Danuta Kołodziejczyk – skrzypce. Koncert prowadziła Teresa Łuniewska. W ten sposób Estrada nawiązała do tradycji z lat 40., kiedy to członkowie zarządu Towarzystwa brali udział w koncertach w charakterze wykonawców. Z czasem Danuta Kołodziejczyk zaczęła osobiście prowadzić comiesięczne koncerty, co spotkało się z bardzo dobrym przyjęciem ze strony publiczności. W audycjach szkolnych i przedszkolnych również często występowała nie tylko jako skrzypaczka, ale także w roli prelegentki. Poziom audycji został bardzo wysoko oceniony podczas wizytacji przeprowadzonych przez członków zarządu PTM.

Przemiany polityczne, społeczne i ekonomiczne, jakie zachodziły w Polsce po drugiej wojnie światowej, miały poważny wpływ na działalność Towarzystwa, pomimo jego naturalnej apolityczności. Publiczna działalność wymagała podporządkowania się aktualnym władzom zgodnie z obowiązującym prawem. Uzyskanie znaczącej pomocy bywało zwykle okupione wieloma kompromisami, często pozostającymi w sprzeczności z indywidualnymi poglądami członków Towarzystwa.

W atmosferze zwolna zmieniającego się klimatu politycznego i łagodzenia cenzury 12 listopada 1988 r. Estrada Kameralna PTM zorganizowała w Pałacu Ślubów koncert z okazji 70. rocznicy odzyskania niepodległości. Pianista Maciej Poliszewski wykonywał utwory Ignacego Jana Paderewskiego i Fryderyka Chopina, a także akompaniował dwóm śpiewakom: Jerzemu Bugajowi i Lucjanowi Sokolowskiemu. Koncert prowadził Jerzy Karolus, wieloletni kierownik Estrady Kameralnej Filharmonii Narodowej w Warszawie, cytując stosowne teksty dotyczące dzieła Marszałka Józefa Piłsudskiego. Szczególne wrażenie zrobiły na publiczności zgromadzonej w dawnym saloniku Potulickich piosenki i pieśni legionowe, śpiewane wreszcie publicznie, pełną mocą znakomitych głosów. „Pierwszą brygadę” artyści musieli bisować przy wtórze stojącej publiczności. Łza spłynęła po niejedynej starszej twarzy. Młodszy zapewne odbierali te pieśni jako coś zgoła nowego, lecz dziwnie sercu bliskiego. Dziś podobny koncert nie wzbudziłby już takich emocji.

1989 – Trudna wolność

Na przełomie lat 80. i 90., wraz z powiewem wolności, działalność Pruszkowskiego Towarzystwa Muzycznego paradoksalnie znalazła się w impasie. Niezbędne i akceptowane przez większą część społeczeństwa radykalne reformy gospodarcze, aplikowane od początku 1990 r. w ramach „planu Balcerowicza”, usiłowano w tym samym stopniu i równie gwałtownie wprowadzać we wszystkich dziedzinach, nie wyłączając kultury i oświaty. W 1990 roku Estrada Kameralna musiała zawiesić organizowanie audycji przedszkolnych i szkolnych

oraz koncertów publicznych z powodu wstrzymania dotacji na ten cel przez władze miasta. Ministerstwo Kultury i Sztuki zlikwidowało stałą dotację dla społecznych ognisk muzycznych i zaleciło reorganizację pruszkowskiej placówki w celu osiągnięcia jej samofinansowania. Realizację tego zalecenia uniemożliwiła jednak galopująca inflacja. Liczba uczniów Społecznego Ogniska Muzycznego znacznie spadła.

Stopniowo następowała jednak adaptacja do nowych warunków ekonomicznych zarówno władz lokalnych, w największym stopniu finansujących dotychczas działalność PTM, jak i samego Towarzystwa. Okazało się, że racjonalne gospodarowanie pieniędzmi podatników może również oznaczać przeznaczenie pewnych środków finansowych na kulturę, i to nie tylko na tę masową, ale także na tę bardziej elitarną.

Estrada Kameralna PTM już w 1990 r. prowadziła rozmowy z przedszkolami i szkołami na temat pokrywania przez nie częściowo lub w całości kosztów audycji. Do tej propozycji pozytywnie odniosły się zrazu tylko niektóre przedszkola, ale już w drugiej połowie 1991 r. audycje odbywały się znów dość regularnie. Ich organizacja wymagała wówczas i w następnych latach dużej determinacji także ze strony wykonawców, gdyż trasy audycji musiały być wyznaczone w ten sposób, aby można było je pokonać pieszo, bo na transport samochodowy nie starczało pieniędzy. Wprowadzono wówczas sprzedaż po symbolicznej cenie biletów na koncerty publiczne organizowane przez Estradę Kameralną. Niewielkie fundusze uzyskiwane w ten sposób także i obecnie przeznaczane są na pokrycie kosztów przygotowania i sprzątnięcia sali oraz na kwiaty dla wykonawców.

Sezon muzyczny 1991/1992 przyniósł wiele bardzo udanych koncertów, które cieszyły się dużym zainteresowaniem publiczności. Dzięki przychylności władz miasta oraz kierownictwa Urzędu Stanu Cywilnego w Pruszkowie, Towarzystwo co miesiąc organizowało koncerty kameralne w Pałacu Ślubów. Stylowe wnętrze pałacyku, stanowiącego przed wojną własność hr. Potulickich, umożliwiła uzyskanie niepowtarzalnej atmosfery koncertów. Wzmożona aktywność koncertowa Towarzystwa nie uszła oczywiście uwagi prasy lokalnej. Wychodząca wówczas gazeta „Życie Pruszkowa” donosiła na przy-

kład: „Piętnastego listopada (...) mieliśmy możliwość wysłuchania w Pałacu Ślubów koncertu poświęconego Ignacemu Janowi Paderewskiemu, notabene patronowi PTM. Nie publikowane dotąd wspomnienia o Paderewskim snuł Wiktor Weinbaum, znany muzykolog, wieloletni dyrektor Towarzystwa im. Fryderyka Chopina w Warszawie. Utwory Paderewskiego grały: Bogna Hałacz – fortepian i Danuta Kłodziejczyk – skrzypce. Szczególne wrażenie na publiczności zrobiła brawurowo wykonana przez obie panie część pierwsza Sonaty a-moll. Pieśni Paderewskiego śpiewał Ryszard Cieśla, solista Teatru Wielkiego w Warszawie. Fragmentów pamiątek wielkiego artysty i polityka mogliśmy słuchać w interpretacji Igora Śmiałowskiego.”

1991 – Muzyka w Muzeum

W 1991 r. prezes zarządu Towarzystwa, Andrzej Otto, złożył dyrektorowi Muzeum Statrożytnego Hutnictwa Mazowieckiego, Stefanowi Woydzie, propozycję wspólnego organizowania koncertów publicznych. Towarzystwo dostrzegło w tej współpracy jeszcze jedną możliwość realizacji swych celów statutowych, natomiast dyrektor Muzeum zapragnął, wzorem muzeów zachodnioeuropejskich, rozszerzyć ofertę kulturalną kierowanej przez siebie placówki o wieczory muzyki i poezji. W myśl zawartego porozumienia, PTM miało organizować i finansować stronę muzyczną koncertów. Zadanie przygotowywania programu cyklicznych koncertów oraz angażowanie muzyków i prelegentów przypadło w udziale oczywiście Estradzie Kameralnej PTM. Angażowanie aktorów wziął na siebie dyrektor Woyda. Wkład Muzeum do wspólnego przedsięwzięcia dopełniało udostępnianie sali z obsługą oraz drukowanie i rozprowadzanie oryginalnych afiszy i zaproszeń.

Pierwsze koncerty organizowane wspólnie z Muzeum odbyły się jesienią 1991 r. W pamięci publiczności i organizatorów szczególne miejsce zajął wieczór zatytułowany „Polski Listopad”, nawiązujący wyborem utworów do dwóch najważniejszych dla Polaków rocznic listopadowych: odzyskania niepodległości 11 listopada 1918 r. i wybuchu Powstania Listopadowego 29 listopada 1830 r. W koncercie

udział wzięli soliści Teatru Wielkiego i Filharmonii Narodowej: Józef Stępień – tenor, Mieczysław Milun – bas i Janusz Wojciechowski – tenor. Przy fortepianie zasiadła Ewa Figura. Wiersze Jana Lechonia i Kazimierza Wierzyńskiego recytował Gustaw Holoubek. Danuta Kołodziejczyk tym razem prowadziła koncert, prezentując związki występujące między sztuką i historią. Ich istnienie potwierdziła atmosfera patriotycznego wzruszenia, które stopniowo ogarniało widzów.

Z czasem tradycja koncertów organizowanych wspólnie przez Estradę Kameralną PTM i Muzeum Starożytnego Hutnictwa Mazowieckiego utrwaliła się, przyciągając coraz liczniejszą i coraz wierniejszą publiczność. Pruszkowskie Towarzystwo Muzyczne mogło odczuwać uzasadnioną satysfakcję z powodu bezinteresownego wykonania kolejnego zadania w zakresie krzewienia kultury muzycznej. Pojawiło się w Pruszkowie jeszcze jedno miejsce, gdzie regularnie rozbrzmiewa muzyka. Po kilku latach współpracy z PTM Muzeum zaczęło samodzielnie organizować koncerty.

1996 – Rok jubileuszowy

Rok 1996, obok bieżącej działalności, przyniósł szczególne wyzwanie dla Estrady Kameralnej PTM w postaci zaplanowanych z wielkim rozmachem obchodów pięćdziesięciolecia istnienia Towarzystwa, które dodatkowo zbiegły się z 80. rocznicą nadania Pruszkowowi praw miejskich. W ramach obchodów półwiecza działalności Towarzystwa zorganizowane zostały trzy koncerty. 26 września w Spółdzielczym Domu Kultury przy ul. Mjr. Hubala, po części oficjalnej odbył się koncert galowy zatytułowany „Złote dźwięki na złoty jubileusz”, na który złożyły się m.in. utwory I. J. Paderewskiego, M. Karłowicza, G. Bacewicz i H. Wieniawskiego, wykonywane przez solistów i zespół „AIM - Artystycznej Inicjatywy Młodych.”. Po uroczystej Mszy Św. odprawionej 26 października w intencji Towarzystwa w kościele św. Kazimierza odbył się koncert muzyki sakralnej pt. „Cantate Dominum” w wykonaniu chóru Warszawskiego Zespołu Artystycznego „Vars Cantabile”. Trzeci koncert – dla członków i przyjaciół

Pruszkowskiego Towarzystwa Muzycznego, zatytułowany „Pół wieku z muzyką”, odbył się 23 listopada w oranżerii Muzeum Starożytnego Hutnictwa Mazowieckiego. W programie znalazły się utwory I. J. Paderewskiego, M. Ravela, J. Brahmsa, S. Moniuszki i innych kompozytorów. Wystąpiły panie: Elżbieta Pańko – mezzospran, „Art Trio” w składzie: Miłoslawa Brzezińska – fortepian, Danuta Kołodziejczyk – skrzypce i Grażyna Mażys-Jankowska – wiolonczela, Małgorzata Kaczmarska – recytacje, Joanna Kowalska – prowadzenie. Przy okazji warto wspomnieć, że za pięćdziesięcioletnią działalność minister kultury i sztuki przyznał Towarzystwu medal Stanisława Moniuszki, a prezesowi Andrzejowi Otto dyplom za upowszechnianie kultury.

Wyjątkowe zwiększenie zadań Estrady Kameralnej w 1996 r. zbiegło się dodatkowo ze zmianą na stanowisku jej kierownika. Danuta Kołodziejczyk z końcem roku szkolnego złożyła rezygnację z tej funkcji w związku z objęciem stanowiska wicedyrektora szkoły muzycznej w Warszawie. Jej miejsce zajęła Małgorzata Kulicka, dawniej kierownik artystyczny Towarzystwa i dyrektor Szkoły Muzycznej I stopnia w Pruszkowie. Na jej barkach spoczął więc główny ciężar organizacji wspomnianych koncertów okolicznościowych. Pomagali jej w tym oczywiście wszyscy członkowie zarządu Towarzystwa, a szczególnie Eligia Gradkowska i Maria Zamaria.

Warto w tym miejscu podkreślić szczególnie duży wkład pracy organizacyjnej w działalność Estrady Kameralnej PTM wnoszony przez Marię Zamarię, długoletniego członka zarządu Towarzystwa. I to nie tylko w tamtym wyjątkowym okresie wielkiego jubileuszu, ale na przestrzeni całego ćwierćwiecza istnienia Estrady. Dzięki niej m.in. w odpowiednim czasie pojawiają się plakaty informujące o koncertach, a do stałych ich bywalców trafiają zaproszenia. W 1994 r. z jej inicjatywy Towarzystwo ogłosiło rozszerzoną ofertę dla opiekunów dzieci niepełnosprawnych, proponując m.in. bezpłatną naukę w Społecznym Ognisku Muzycznym. Jednym z efektów tej inicjatywy są koncerty, jakie Estrada Kameralna organizuje nieodpłatnie w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym przy ulicy Wapiennej 2 w Pruszkowie. Dzieci upośledzone umysłowo są podczas tych spotkań dodatkowo obdarowywane upominkami w postaci książek, zabawek i słodczy.

W późnych latach 90. Estrada Kameralna PTM regularnie organizowała atrakcyjne koncerty publiczne prowadzone przez Małgorzatę Kulicką. Początkowo korzystano nadal z sali Muzeum Starożytnego Hutnictwa Mazowieckiego udostępnianej nieodpłatnie przez dyrektora Stefana Woydę, później koncerty na stałe wróciły do Pałacu Ślubów. W 1997 r. dużym powodzeniem cieszył się, na przykład, cykl koncertów zatytułowany „Przedwiośnie muzyczne”, w którym wystąpiło wielu utalentowanych młodych muzyków, a poezji można było słuchać w interpretacji tak znakomitych aktorów, jak Zofia Kucówna, Anna Nehrebecka, Emilia Krakowska i Jerzy Zelnik. Wkrótce, jak pamiętamy, nastąpiła wielka powódź. Estrada Kameralna PTM zareagowała na ten kataklizm organizując koncert muzyki kameralnej zatytułowany „Zatopiony fortepian”, z którego dochód został przekazany Szkole Muzycznej I stopnia w Nowej Soli, która bardzo ucierpiała w wyniku powodzi. W tym czasie Danuta Kołodziejczyk, pozostając wiceprezesem zarządu Towarzystwa ds. muzycznych, od czasu do czasu występowała ze swym „Art Triem” na koncertach organizowanych przez Estradę, na przykład w koncercie, który odbył się 28 grudnia 1997 r. z udziałem znakomitej śpiewaczki Grażyny Ciopińskiej – sopran. Innym przykładem udanego koncertu muzyki kameralnej był występ tria fortepianowego w składzie: Paweł Ruszkowski – skrzypce, Michał Nyżnyk – wiolonczela i Romuald Matecki – fortepian, który miał miejsce 15 listopada 1998 r. w Pałacu Ślubów. W programie znalazły się: Trio Elegijne g – moll nr 1 S. Rachmaninowa, Trio d – moll op. 49 F. Mendelssohna – Bartholdy’ego oraz Trio g – moll op. 3 E. Chanssona.

Z końcem roku szkolnego 1998/1999 Małgorzata Kulicka złożyła rezygnację z funkcji kierownika Estrady Kameralnej PTM w związku z wygraniem konkursu na dyrektora szkoły muzycznej w Grodzisku Mazowieckim. Zobowiązała się jednak do prowadzenia koncertów publicznych do końca 1999 r. Prowadzenie audycji edukacyjnych dla dzieci zarząd Towarzystwa powierzył od września 1999 r. Michałowi Nyżnykowi. Ten koncertujący wiolonczelista i pedagog po dziś dzień z powodzeniem wykonuje to zadanie. Od 2000 r. kierownictwo Estrady Kameralnej PTM zdecydowała się ponownie objąć Danuta Kołodziejczyk i również piastuje tę funkcję do chwili obecnej.

2000 – Muzyka na trzecie tysiąclecie

Estrada co roku stara się uczcić koncertem Międzynarodowy Dzień Muzyki. W 2000 r. zaproszono Laurę McDonald z Australii, uczestniczkę odbywającego się wówczas w Warszawie XIV Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego im. Fryderyka Chopina, oraz znakomity kwartet smyczkowy „Camerata”. Tę ucztę dla pruszkowskich melomanów wzbogaciła recytacjami Anna Seniuk.

25 listopada 2001 r. Danuta Kołodziejczyk zapowiada występ artystów Państwowego Zespołu Pieśni i Tańca „Mazowsze”

Rok 2001 został ogłoszony przez Sejm rokiem Ignacego Jana Paderewskiego, patrona Pruszkowskiego Towarzystwa Muzycznego, w związku z 60. rocznicą jego śmierci. Z tej okazji Estrada Kameralna PTM zorganizowała 4 listopada uroczysty koncert. Mogliśmy słuchać pieśni oraz utworów skrzypcowych i fortepianowych Ignacego Jana Paderewskiego i Fryderyka Chopina w wykonaniu Elżbiety Pańko – mezzosopran, Miłoslawy Brzezińskiej – fortepian, Sławomira Tomasika – skrzypce i Janusza Grobelnego – fortepian.

W listopadzie następnego roku również odbył się koncert o tematyce patriotycznej. Szczególnego charakteru nadał mu udział Janusza

Zakrzeńskiego, twórcy postaci Marszałka Józefa Piłsudskiego w filmie Bohdana Poręby „Polonia Restituta” z 1980 r. Aktor snuł pasjonującą, osobistą opowieść opartą na napisanej przez niego książce pt. „Moje spotkania z Marszałkiem”. Wykonawcami utworów kompozytorów polskich byli: Danuta Kołodziejczyk – skrzypce, Grażyna Biernat-Borowska – śpiew i Romuald Matecki – fortepian.

17 listopada 2002 r. Wykonawcy „Koncertu Muzyki Polskiej”. Od lewej: Grażyna Biernat-Borowska, Romuald Matecki, Janusz Zakrzeński, Danuta Kołodziejczyk

Spośród koncertów, które Estrada Kameralna PTM zorganizowała w 2003 r. warto wyróżnić koncert muzyki kameralnej zorganizowany we współpracy z Mazowieckim Centrum Kultury i Sztuki. Wykonawcami koncertu byli: Izabella Klim – wiolonczela, laureatka konkursów w Poznaniu, Łodzi i Freiburgu, oraz Piotr Pławner – skrzypce, laureat I nagrody na X Międzynarodowym Konkursie Skrzypcowym im. Henryka Wieniawskiego w Poznaniu i I nagrody na XLIV Międzynarodowym Konkursie ARD w Monachium. W programie znalazły się utwory J. S. Bacha, L. van Beethovena, G. F. Haendla i K. Stamitza.

Z kolei, można powiedzieć, że rok 2004 stał pod znakiem muzyki dawnych epok. W styczniu odbył się w Pałacu Ślubów koncert muzyki re-

nesansowej w wykonaniu Chóru Kameralnego „Collegium Musicum” Uniwersytetu Warszawskiego pod dyrekcją Andrzeja Borzyma i Zespołu Muzyki Dawnej „Allegro” z Zabrze. Polska i zachodnioeuropejska muzyka XV i XVI wieku była wykonywana w strojach i na instrumentach z epoki. Natomiast w październiku 2004 r. wystąpił z recitalem znany klawesynista Leszek Kędracki, prezentując utwory kompozytorów baroku.

Dominującym wydarzeniem roku bieżącego stała się śmierć Ojca Świętego, Jana Pawła II. Estrada Kameralna PTM zmieniła plany koncertowe i 17 kwietnia zorganizowała koncert „W holdzie Janowi Pawłowi II”, w którym wystąpili: Sylwia Knap – sopran, Tomasz Chmielarz – trąbka i Monika Polaczek-Przestrzelska – fortepian. Na tle utworów J. S. Bacha, G. F. Haendla, W. A. Mozarta i F. Schuberta słuchaliśmy strof „Tryptyku Rzymskiego” Karola Wojtyły we wspaniałej interpretacji Ireneusza Dydlińskiego, krakowskiego aktora, który w szkole teatralnej miał okazję uczyć się pod kierunkiem koleżanek przyszłego Papieża z Teatru Rapsodycznego. Na koniec wszyscy zebrani w pałacyku Potulickich odśpiewali „Barkę”, ulubioną pieśń Jana Pawła II.

2005 – To tylko pierwszy etap

W tym przeglądzie działalności Estrady Kameralnej PTM w ciągu pierwszych 25. lat jej istnienia wymienione zostały tylko niektóre koncerty. Ogółem zorganizowano ich w ćwierćwieczu ponad 230. Były wśród nich zarówno koncerty muzyki kameralnej, jak i popularnej – operetkowej, filmowej, kabaretowej, jazzowej, a także muzyki ludowej różnych narodów. Wszystko po to, aby zaspokoić zróżnicowane gusty pruszkowian. Duże zainteresowanie wzbudził nawet występ warszawskiej kapeli ulicznej z ulicy Chmielnej. Co pewien czas na specjalnych koncertach występuje również utalentowana młodzież – ta ucząca się w prowadzonym przez PTM Ognisku Muzycznym, w pruszkowskiej Szkole Muzycznej I stopnia im. W. Lutosławskiego, w warszawskich szkołach muzycznych, a także studenci Akademii Muzycznej im. Fryderyka Chopina w Warszawie. Ważny przejaw aktywności koncertowej Estrady Kameralnej PTM stanowią koncerty muzyki chóralnej organizowane najczęściej w kościołach dekanatu pruszkowskiego. Występowały

w Pruszkowie tak znakomite zespoły śpiewacze, jak: Warszawski Zespół Artystyczny „Polonia”, Chór Akademicki Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego pod dyrekcją Michała Dąbrowskiego, Chór Miasta Radomia „Sancti Casimiri Cantores Radomienses” czy Zespołu Muzyki Cerkiewnej pod dyrekcją ks. Jerzego Szurbaka. Niektórych z tych zespołów mogliśmy słuchać już kilkakrotnie.

Imponujący jest także dorobek Estrady Kameralnej PTM w zakresie upowszechniania wiedzy i kultury muzycznej wśród dzieci i młodzieży. W ciągu 25 lat odbyło się około 3200 audycji w szkołach i przedszkolach.

Na koniec trzeba wyraźnie powiedzieć, że nie byłoby tak bogatego dorobku Estrady Kameralnej bez przychylności kolejnych władz Pruszkowa, które doceniają efekty jej pracy, o czym świadczą liczne, nadane na przestrzeni lat przy różnych okazjach, dyplomy i odznaki, ale przede wszystkim przyznawane dotacje na organizowanie koncertów publicznych.

Nie byłoby tak wielu zorganizowanych koncertów, gdyby Towarzystwu nie udostępniano bezpłatnie sal wraz z zapleczem. Jak to zostało już wielokrotnie wspomniane, Estrada Kameralna PTM najczęściej organizuje koncerty w pruszkowskim Pałacu Ślubów, mieszczącym się w zabytkowym pałacyku należącym dawniej do rodziny Potulickich. Dzieje się tak dzięki przychylności Bogusławy Rudnickiej, naczelnik Urzędu Stanu Cywilnego w Pruszkowie. Towarzystwo może także zawsze liczyć na pomoc Izabeli Królikowskiej kierującej Spółdzielczym Domem Kultury przy ulicy Mjr. Hubala 5 i Klubem Pruszkowskiej Spółdzielni Mieszkaniowej przy ulicy Niepodległości 12. W obu tych placówkach odbyło się wiele udanych koncertów zorganizowanych przez Estradę Kameralną.

Jest w zwyczaju składanie życzeń jubilatam. Czego zatem można życzyć Estradzie Kameralnej Pruszkowskiego Towarzystwa Muzycznego im. Ignacego Jana Paderewskiego z okazji jej srebrnego jubileuszu? Oczywiście wielu lat dalszej działalności, co najmniej tak samo udanej, jak w pierwszym ćwierćwieczu.